

รายงานบทวิเคราะห์

ข้อตกลงทางเศรษฐกิจ การค้า หรือข้อผูกพันระหว่างประเทศ

ไตรมาส 4/2568

(ตุลาคม - ธันวาคม 2568)

เรื่อง การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้
Comprehensive Economic Partnership Agreement (CEPA) negotiations
between Thailand and South Korea

แบบติดตาม
การใช้ประโยชน์

บทวิเคราะห์
ฉบับสมบูรณ์

กองเศรษฐกิจการแรงงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
บทนำ	2
1. ความเป็นมาและสถานะการเจรจาความตกลง CEPA ไทย - เกาหลีใต้	3
2. สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับเกาหลีใต้	4
3. ศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทยในการรองรับความตกลง CEPA ไทย - เกาหลีใต้	6
4. ผลกระทบต่อภาคแรงงานและภาคธุรกิจไทย ภายใต้ความตกลง CEPA ไทย - เกาหลีใต้	8
4.1 ผลกระทบต่อแรงงานและการจ้างงานของไทย	8
4.2 ผลกระทบต่อการสร้างงานและการปรับตัวของภาคธุรกิจไทย	9
5. บทสรุป	11
6. ข้อเสนอแนะ	12

บทสรุปผู้บริหาร

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ระหว่างไทย - เกาหลีใต้

CEPA ไทย - เกาหลีใต้ มีจุดเริ่มต้นจากการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (EPA) ในปี 2565 ก่อนขยายขอบเขตเป็น CEPA เพื่อครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เศรษฐกิจดิจิทัล และพลังงานสะอาด ทั้งนี้ ทั้งคู่ฝ่ายที่จะเจรจาให้แล้วเสร็จภายในปี 2568

สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทย - เกาหลีใต้

- ปี 2567 เกาหลีใต้เป็นคู่ค้าอันดับที่ 13 ของไทย มีมูลค่าการค้ารวมกว่า 15,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ปี 2567 ไทยขาดดุลการค้ากับเกาหลีใต้ -3,387.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- หาก CEPA ไทย - เกาหลีใต้ บรรลุผลสำเร็จสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังเกาหลีใต้ได้ถึงร้อยละ 40 - 77 และส่งผลให้ GDP ของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.32 - 0.44

ศักยภาพของไทยในการรองรับ CEPA ไทย - เกาหลีใต้

- ไทยมีฐานการผลิตอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานโลก โดยเฉพาะในเขต EEC ซึ่งเป็นศูนย์กลางสำคัญรองรับการลงทุนในสาขาสามารถอิเล็กทรอนิกส์ EV พลังงานสะอาด และเคมีคอนดักเตอร์
- ปี 2568 ไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันโลกของ IMD ลดลงจากลำดับที่ 25 เป็น 30 สะท้อนถึงข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อการปรับตัวของแรงงานและธุรกิจไทย รวมถึงความท้าทายที่ไทยต้องเผชิญ เช่น ความเหลื่อมล้ำค่าตอบแทนสูง, กำลังแรงงานลดลง, ปัญหาสมองไหล, ขาดแรงงานทักษะขั้นสูง ฯลฯ

ผลกระทบต่อภาคแรงงานและภาคธุรกิจ

การจ้างงาน

- เกิดตำแหน่งงานใหม่ที่ต้องใช้ทักษะระดับกลาง - สูง โดยเฉพาะด้าน STEM
- แรงงานทักษะต่ำอาจถูกลดความต้องการลง และเสี่ยงต่อการว่างงานชั่วคราวและสูญเสียรายได้
- การจ้างงานมีแนวโน้มกระจุกตัวในเขต EEC และนิคมอุตสาหกรรม ทำให้ภูมิภาคอื่นอาจไม่ได้รับประโยชน์จากการลงทุนและการสร้างงานอย่างเท่าเทียม
- ความเหลื่อมล้ำค่าจ้างอาจเพิ่มขึ้น แรงงานทักษะสูงได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น ขณะที่แรงงานทักษะต่ำเสี่ยงถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1) ยกกระดับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเป็น "ศูนย์นวัตกรรมทักษะแรงงานภูมิภาค" ร่วมมือมหาวิทยาลัย สหกรณ์อาชีพ และเกาหลีใต้ พัฒนาลักสูตรเฉพาะอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้แรงงานไทยแข่งขันได้ในห่วงโซ่อุปทานโลก

2) สนับสนุน SMEs ด้วยมาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สิทธิประโยชน์ภาษี และการฝึกอบรมทักษะเฉพาะด้าน เพื่อให้แรงงานใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำการจ้างงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระยะยาว

การปรับตัวของธุรกิจ

- BOI คาดว่าโครงการลงทุนจากเกาหลีใต้ในไทย จะก่อให้เกิดการจ้างงานไทยประมาณ 3,240 ตำแหน่ง ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- CEPA ช่วยขยายโอกาสการส่งออกสินค้าและบริการของไทย สร้างความได้เปรียบทางการค้าให้กับผู้ประกอบการไทย และยังเป็นการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมสมัยใหม่
- SMEs มีต้นทุนสูงขึ้นจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงต้องลงทุนในเครื่องจักร เทคโนโลยี ฯลฯ ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าธุรกิจแบบดั้งเดิม
- แรงงานจากการแข่งขันกับบริษัทใหญ่ของเกาหลีใต้ที่มีศักยภาพสูง ทำให้ SMEs ที่มิฐานะการเงินจำกัดเผชิญปัญหาในการแข่งขัน และอาจปรับตัวไม่ทัน
- SMEs ต้องลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยทางไซเบอร์ ฯลฯ ซึ่งอาจจำกัดให้บางรายอยู่ในตลาดมูลค่าต่ำ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จาก CEPA ได้เต็มที่

3) สร้างกลไกบูรณาการระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและระดับพื้นที่ เพื่อกระจายโอกาสเศรษฐกิจสู่ภูมิภาค ลดการกระจุกตัวใน EEC

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้ Comprehensive Economic Partnership Agreement (CEPA) negotiations between Thailand and South Korea

บทนำ

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้ (Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA) เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญที่รัฐบาลปัจจุบันพยายามผลักดันเพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนของไทย โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (Economic Partnership Agreement: EPA) ในปี 2565 ก่อนจะขยายขอบเขตเป็นความตกลง CEPA เพื่อครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน ซึ่งตั้งเป้าหมายที่จะเจรจาให้แล้วเสร็จภายในปี 2568 และหากการเจรจาความตกลง CEPA ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จ จะช่วยต่อยอดและขยายโอกาสในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย ยกกระดับมาตรฐานและอำนวยความสะดวกให้กับภาคเอกชน เป็นการสร้างความได้เปรียบทางการค้าให้กับผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เศรษฐกิจโลกมีความไม่แน่นอน และยังเป็นการดึงดูดการลงทุนจากเกาหลีใต้ให้มายังไทยมากยิ่งขึ้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2568)

อย่างไรก็ตาม ความตกลง CEPA ฉบับนี้ มีความครอบคลุมการขยายความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างกันอย่างรอบด้านนอกเหนือจากประเด็นทางการค้าและการลงทุน เช่น ห่วงโซ่อุปทาน ความร่วมมือสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม (The Korea Times, 2025) ที่อาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทยในระยะยาว โดยเฉพาะในด้านการจ้างงาน การพัฒนาทักษะ และการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ ดังนั้น รายงานฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยและเกาหลีใต้ รวมถึงความคืบหน้าการเจรจาจัดทำความตกลง CEPA และผลกระทบต่อภาคแรงงานไทยในมิติต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับประเทศไทยในการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานเพื่อรองรับความตกลง CEPA ที่จะเกิดขึ้น

1. ความเป็นมาและสถานะการเจรจาความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้

ไทยและเกาหลีใต้มีความสนใจร่วมกันที่จะจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทย - เกาหลีใต้ (Economic Partnership Agreement: EPA) ตั้งแต่ปี 2565 โดยนายกรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน) และประธานาธิบดีเกาหลีใต้ (นายยุน ซ็อก ย็อล) พบหารือกันในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 78 เมื่อเดือนกันยายน 2566 ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องเร่งรัดผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างกัน โดยการจัดทำ EPA ไทย – เกาหลีใต้ ถือเป็นการต่อยอดจากกรอบความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ที่ไทยและเกาหลีใต้เป็นภาคีร่วมกันอยู่แล้ว ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – เกาหลีใต้ (ASEAN – Republic of Korea Free Trade Agreement: AKFTA) และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ซึ่งที่ผ่านมาไทยและเกาหลีใต้ยังไม่เคยมีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีระหว่างกัน แต่เกาหลีใต้มีความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศแล้ว ได้แก่ สิงคโปร์ เวียดนาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย

ที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายมีการร่วมลงนามเอกสาร TOR ระหว่างไทยและเกาหลีใต้สำหรับการเจรจาจัดทำความตกลงดังกล่าว ซึ่งถือเป็นการประกาศเริ่มต้นการเจรจา EPA ไทย – เกาหลีใต้ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2567 โดยที่ผ่านมาการประชุมเจรจาจัดทำ EPA ไทย – เกาหลีใต้ มีมาแล้ว 7 ครั้ง และมีการประชุมระหว่างรอบ (Intersessional) อีก 1 ครั้ง โดยในการประชุมฯ ระหว่างรอบ เมื่อวันที่ 22 - 25 กรกฎาคม 2568 ณ กรุงเทพมหานคร ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเปลี่ยนชื่อความตกลงฯ จาก “ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (EPA)” เป็น “ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม (Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA)” เพื่อสะท้อนถึงความมุ่งมั่นร่วมกันของทั้งสองฝ่ายในการขยายความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านและครอบคลุมโดยไม่จำกัดเฉพาะประเด็นการค้าและการลงทุน

ทั้งนี้ ความคืบหน้าการเจรจาจัดทำ CEPA ไทย – เกาหลีใต้ ล่าสุด เป็นการประชุมเจรจาฯ ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 22 - 26 กันยายน 2568 ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ มีความเข้มข้นอย่างมาก เนื่องจากทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะสรุปผลให้ได้โดยเร็วตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งขณะนี้สามารถเจรจาหาข้อสรุป ได้แล้ว 20 บท จากทั้งหมด 24 บท ปัจจุบันยังคงเหลือประเด็นที่จะต้องเจรจาร่วมกันต่อ ได้แก่ การค้าสินค้า กฎถิ่นกำเนิดสินค้า การลงทุน และการค้าดิจิทัล โดยทั้งสองฝ่ายคาดหวังที่จะสรุปผลการเจรจาให้ได้ภายในปลายปี 2568 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2568)

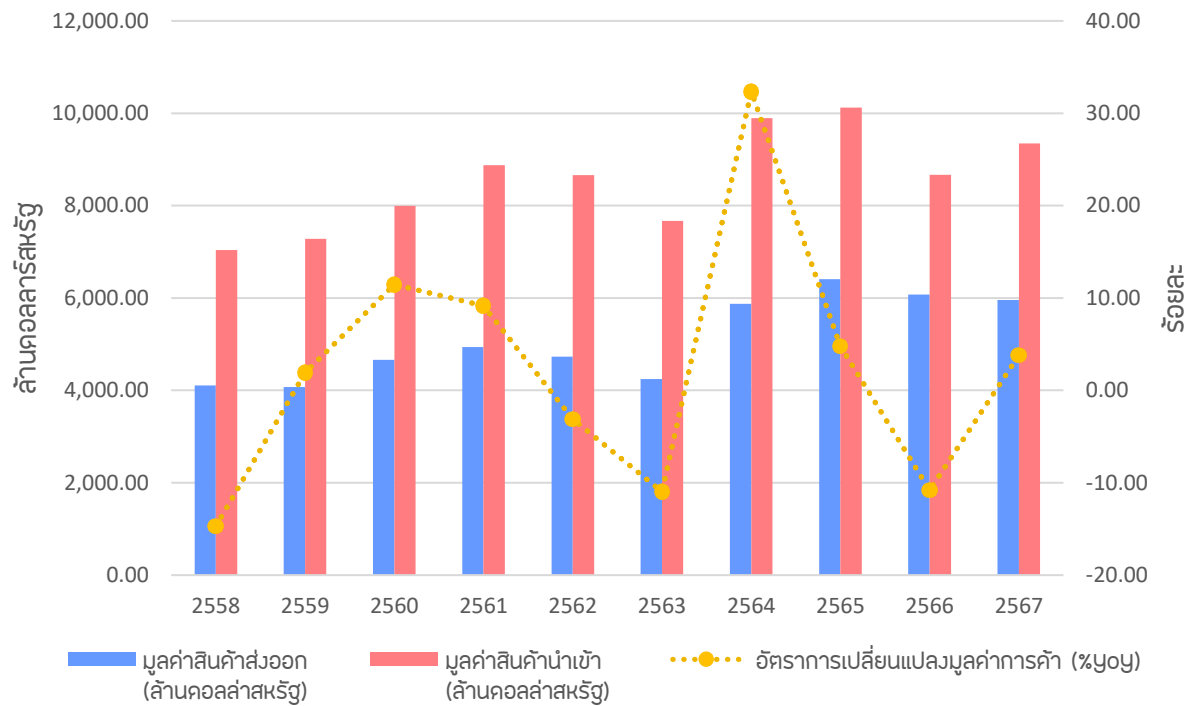
2. สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับเกาหลีใต้

เศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับเกาหลีใต้ มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2567 เกาหลีใต้เป็นคู่ค้าอันดับที่ 13 ของไทย มีมูลค่าการค้ารวมกว่า 15,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกไปเกาหลีใต้มูลค่า 5,957 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทยนำเข้าจากเกาหลีใต้มูลค่า 9,343 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (รูปที่ 1) (กระทรวงพาณิชย์, 2568) ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของเกาหลีใต้ในฐานะหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูงของไทย อย่างไรก็ตาม การที่ไทยขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องกับเกาหลีใต้ (รูปที่ 2) สะท้อนถึงโครงสร้างการค้าระหว่างประเทศที่ไม่สมดุล ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างด้านระดับเทคโนโลยี มูลค่าเพิ่มของสินค้า และขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศ โดยไทยมีแนวโน้มพึ่งพาการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมขั้นกลางและขั้นสูงจากเกาหลีใต้ เช่น เครื่องจักร อิเล็กทรอนิกส์ และชิ้นส่วนยานยนต์ ในขณะที่การส่งออกของไทยไปยังเกาหลีใต้ยังคงจำกัดอยู่ในกลุ่มสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ส่งผลให้ไทยสูญเสียโอกาสในการสร้างรายได้จากการค้าระหว่างประเทศ และอาจกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว

การจัดทำความตกลง CEPA ระหว่างไทยและเกาหลีใต้ฉบับนี้ จึงถือเป็นหนึ่งในแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญในการผลักดัน เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนของประเทศ ตลอดจนยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้มีความแข็งแกร่งและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เศรษฐกิจดิจิทัล และพลังงานสะอาด (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล, 2568) ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างสองประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทย และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจโลกเผชิญกับความผันผวนอย่างต่อเนื่อง โดยหากการเจรจาความตกลง CEPA บรรลุผลสำเร็จ จะสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังเกาหลีใต้ได้ถึงร้อยละ 40 – 77 และส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.32 – 0.44 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยนาท, 2568) ซึ่งคาดว่าสินค้าไทยที่จะได้รับประโยชน์จากการเปิดตลาดภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และประมง (เช่น เนื้อไก่แช่แข็งและแปรรูป อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป) ผลไม้เมื่อร้อน (เช่น มะม่วง ฝรั่ง และมังคุด) ผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ (เช่น แป้ง ซอสและของปรุงรส) ผลิตภัณฑ์ไม้ (เช่น ไม้แปรรูป พาร์ติเคิลบอร์ด (Particle Board) ไม้อัดปลายวูด (Plywood)) และเคมีภัณฑ์ ขณะเดียวกัน ในภาคบริการไทยคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการเปิดตลาดของเกาหลีใต้ในสาขาที่มีศักยภาพ เช่น บริการด้านการขนส่ง คลังสินค้า โรงแรมและภัตตาคาร (กระทรวงพาณิชย์, 2567)

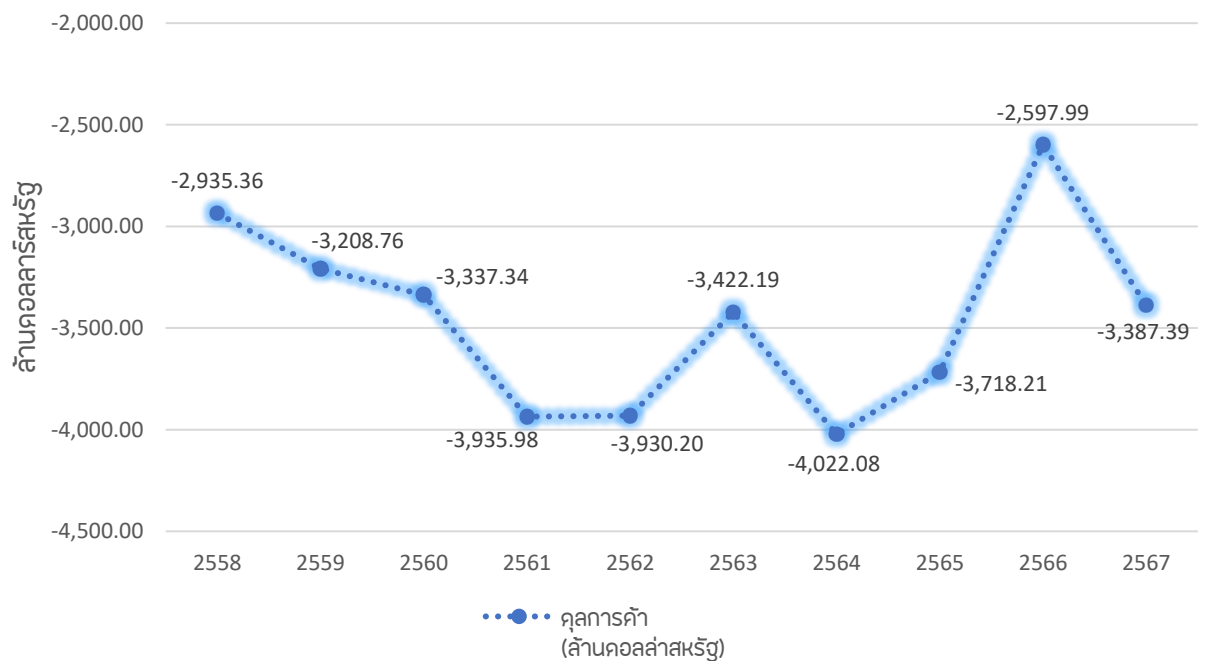
ด้วยเหตุนี้ การเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ความตกลง CEPA ระหว่างไทยและเกาหลีใต้ จึงเป็นโอกาสให้ภาคธุรกิจไทยสามารถเข้าถึงตลาดใหม่และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็เป็นความท้าทายสำคัญที่ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวผ่านการยกระดับคุณภาพสินค้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล หรือการลงทุนในนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับเกาหลีใต้เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน โดยหากสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยก็จะมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตและการส่งออกเทคโนโลยีใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน และการพัฒนาทักษะแรงงานในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

รูปที่ 1 การค้าระหว่างไทย - เกาหลีใต้ ระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2567

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

รูป 2 ดุลการค้าระหว่างไทย - เกาหลีใต้ ระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2567

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

3. ศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทยในการรองรับความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้

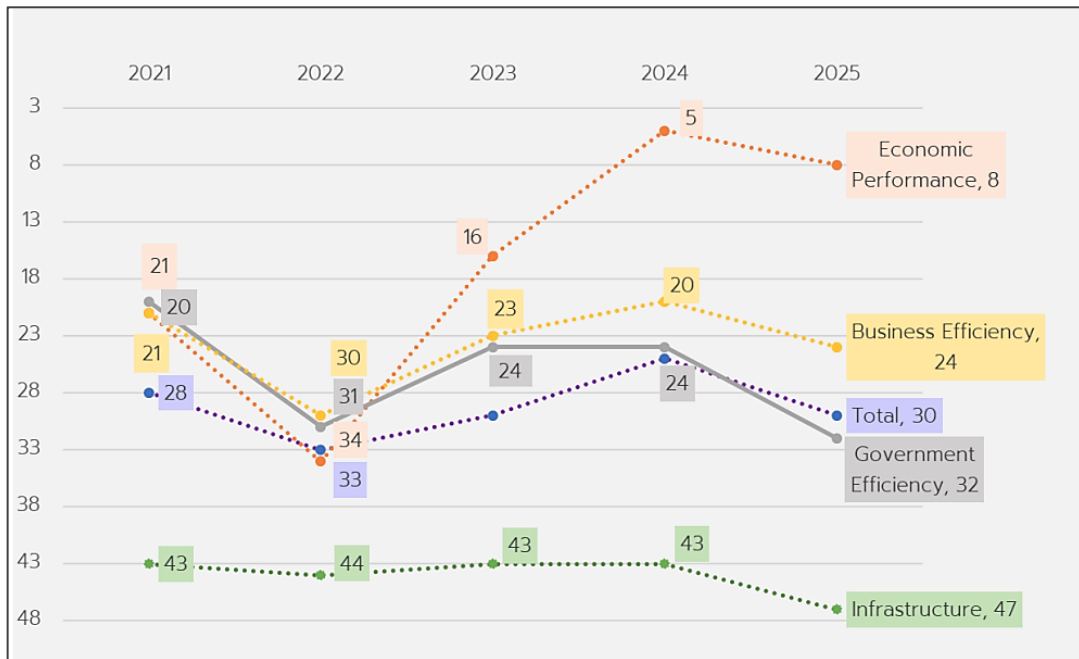
ประเทศไทยถือได้ว่ามีศักยภาพเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงจากความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้ (CEPA) ได้ดีในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในด้านการเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสมัยใหม่และการเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานโลก พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ถือเป็นศูนย์กลางสำคัญที่พร้อมรองรับการลงทุนจากเกาหลีใต้ ทั้งในสาขาสมาร์ตอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ไฟฟ้า พลังงานสะอาด และเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย

อย่างไรก็ตาม การจัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันโลก (World Competitiveness Yearbook: WCY) โดย IMD World Competitiveness Center¹ ในปี 2568 ประเทศไทยมีอันดับลดลงจากลำดับที่ 25 ในปี 2567 มาอยู่ที่ลำดับที่ 30 จากทั้งหมด 69 ประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญในทุกมิติของการพัฒนา รวมทั้งจุดแข็งและข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อการดึงดูดการลงทุนและการปรับตัวของแรงงานและธุรกิจไทย แม้ภาพรวมของสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) จะยังอยู่ในระดับที่ดี โดยเฉพาะจุดแข็งด้านการค้าระหว่างประเทศ แต่ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจโลกและภูมิรัฐศาสตร์ยังคงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างต่อเนื่อง (รูปที่ 3, 4) ในด้านประสิทธิภาพธุรกิจ (Business Efficiency) ประเทศไทยมีอันดับลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในหมวดย่อยด้านตลาดแรงงาน (รูปที่ 5) ที่สะท้อนถึงความท้าทายเชิงโครงสร้าง หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า ต้นทุนแรงงานโดยรวมมีแนวโน้มลดลง โดยตัวชี้วัดต้นทุนแรงงานเฉลี่ยต่อหน่วย (Unit Labor Cost for Total Economy) อยู่ในอันดับที่ 4 ซึ่งถือว่าดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน ค่าจ้างขั้นต่ำ (Statutory Minimum Wage) ก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้นจากอันดับที่ 15 เป็นอันดับที่ 11 และระดับความสามารถของแรงงาน โดยเฉพาะในตำแหน่งบริหารและเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างประเทศ ก็ปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 19 เป็นอันดับที่ 14 แสดงให้เห็นถึงการยกระดับศักยภาพแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก อย่างไรก็ตาม ยังมีตัวชี้วัดหลายด้านที่สะท้อนถึงข้อจำกัดและความท้าทายของตลาดแรงงานไทย เช่น ความเหลื่อมล้ำด้านค่าตอบแทนที่ยังอยู่ในระดับสูง (Remuneration Spread) การเติบโตของกำลังแรงงานที่ถดถอยค่อนข้างมาก (Labor Force Growth) ปัญหาสมองไหลที่มากขึ้น (Brain Drain) ความสามารถในการดึงดูดแรงงานต่างชาติที่ลดลง (Foreign Labor Force - Migrant Stock) รวมถึงการขาดแคลนแรงงานมีทักษะ (Skilled Labor) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนถึงความท้าทายด้านประชากรและแรงงานของไทย แม้ค่าจ้างขั้นต่ำและต้นทุนแรงงานจะมีอันดับดีขึ้น แต่ก็อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันเชิงต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และการเติบโตของจำนวนแรงงานใหม่ที่เข้าสู่ตลาดก็ยังคงอยู่ในอันดับที่ไม่ดีนักและมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2568)

ศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทยในการรองรับความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้ แม้จะมีจุดแข็งด้านการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนในอุตสาหกรรมสมัยใหม่ แต่ก็ยังเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะในมิติแรงงานที่ยังขาดทักษะขั้นสูงและมีความเปราะบางจากปัญหาสมองไหลและการเติบโตของกำลังแรงงานที่ลดลง ดังนั้น การเข้ามาลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากเกาหลีใต้ภายใต้กรอบความตกลง CEPA จึงเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของแรงงานและการปรับตัวของภาคธุรกิจไทยในอนาคต

¹ รายงานการจัดอันดับความสามารถทางการแข่งขัน (WCY) โดย IMD World Competitiveness Center เป็นรายงานที่ได้รับการยอมรับทั่วไปในระดับโลก ซึ่งมีการจัดทำรายงานเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2568 ใช้ตัวชี้วัดทั้งหมด 262 ตัว เพื่อวัดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ โดยใช้ตัวชี้วัดครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพของรัฐบาล ประสิทธิภาพทางธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งผลของการจัดอันดับช่วยให้รัฐบาลและภาคธุรกิจสามารถประเมินและเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของประเทศตนเองกับประเทศอื่น ๆ ได้ <https://pii.ftpi.or.th/wp-content/uploads/2025/06/IMD2025.pdf>

รูปที่ 3 อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย 4 ด้านหลัก ปี 2568

ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook, 2025 อ้างถึงใน สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2568

รูปที่ 4 เปรียบเทียบอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย 4 ด้านหลัก ปี 2568

อันดับ 8			อันดับ 32		
สมรรถนะทางเศรษฐกิจ			ประสิทธิภาพของภาครัฐ		
	ปี 67	ปี 68		ปี 67	ปี 68
เศรษฐกิจภายในประเทศ	39	38 ▲	การคลังภาครัฐ	22	31 ▼
การค้าระหว่างประเทศ	6	4 ▲	นโยบายภาษี	9	8 ▼
การลงทุนระหว่างประเทศ	24	30 ▼	กรอบบริหารภาครัฐ	39	49 ▼
การจ้างงาน	3	3	กฎหมายด้านธุรกิจ	39	40 ▼
ระดับราคาและค่าครองชีพ	17	13 ▲	กรอบบริหารด้านสังคม	47	45 ▲
ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ			โครงสร้างพื้นฐาน		
	ปี 67	ปี 68		ปี 67	ปี 68
ผลิตภาพและประสิทธิภาพ	42	19 ▲	สาธารณูปโภคพื้นฐาน	23	25 ▼
ตลาดแรงงาน	14	17 ▼	โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	25	32 ▼
การเงิน	24	36 ▼	โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์	40	37 ▲
การบริหารจัดการ	15	26 ▼	สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	55	58 ▼
ทัศนคติและค่านิยม	18	22 ▼	การศึกษา	54	55 ▼
อันดับ 24			อันดับ 47		

ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook, 2025 อ้างถึงใน สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ, 2568

รูปที่ 5 ตัวชี้วัดในหมวดย่อยตลาดแรงงาน (Labor Market)

Criteria	2025	2024
3.2 Labor Market	17	14
3.2.01 CompensationLevels	11	10
3.2.02 UnitLaborCostsForTotalEconomy	4	5
3.2.03 RemunerationInServicesProfessions	15	15
3.2.04 StatutoryMinimumWage	11	15
3.2.05 RemunerationOfManagement	41	40
3.2.06 RemunerationSpread	48	47
3.2.07 WorkingHours	17	16
3.2.08 WorkerMotivation	20	18
3.2.09 IndustrialDisputes	13	10
3.2.10 Apprenticeships	22	21
3.2.11 EmployeeTraining	23	22
3.2.12 LaborForce	11	11
3.2.13 LaborForce(%)	5	5
3.2.14 LaborForceGrowth	58	41
3.2.15 LaborForce-Long-TermGrowth	9	7
3.2.16 Part-TimeEmployment	47	47
3.2.17 FemaleLaborForce	33	33
3.2.18 ForeignLaborForce-MigrantStock	52	44
3.2.19 SkilledLabor	34	29
3.2.20 FinanceSkills	37	37
3.2.21 AttractingAndRetainingTalent	23	22
3.2.22 BrainDrain	41	29
3.2.23 ForeignHighlySkilledPersonnel	25	18
3.2.24 InternationalExperience	14	19
3.2.25 CompetentSeniorManagers	21	21

ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook, 2025 อ้างถึงใน สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2568

4. ผลกระทบต่อภาคแรงงานและภาคธุรกิจไทย ภายใต้ความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้

ความตกลงลงทุนส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้ (CEPA) ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ ปัจจุบันไทยยังอยู่ระหว่างการเจรจาความตกลง CEPA กับเกาหลีใต้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณารายละเอียดของความตกลงฯ ให้มีความสอดคล้องกับอุตสาหกรรม 4.0 ที่ไทยต้องการปรับเปลี่ยน เช่น เศรษฐกิจดิจิทัล ความปลอดภัยทางไซเบอร์ การพัฒนาด้านข้อมูลและ AI รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน (BCG) (ฐานเศรษฐกิจ, 2568) โดยการเจรจาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่า CEPA ไม่ใช่เพียงแนวคิดเชิงนโยบาย แต่กำลังจะกลายเป็นกรอบความตกลงที่มีผลต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งหนึ่งในประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน คือ ผลกระทบต่อภาคแรงงานและภาคธุรกิจไทย เนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนจะสร้างทั้งโอกาสและความท้าทายต่อโครงสร้างตลาดแรงงานในหลายมิติ ดังนี้

4.1 ผลกระทบต่อแรงงานและการจ้างงานของไทย

ความตกลง CEPA ระหว่างไทย - เกาหลีใต้ หากบรรลุผลสำเร็จจะไม่ใช่เพียงการเปิดตลาดสินค้าและบริการ แต่จะเป็นตัวเร่งสำคัญให้เกิดการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยสู่อุตสาหกรรม 4.0 ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยเฉพาะในสาขาที่เกาหลีใต้มีความเชี่ยวชาญ ได้แก่ สมาร์ทอิเล็กทรอนิกส์ พลังงานสะอาด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดิจิทัลและ AI ยานยนต์ไฟฟ้า และเคมีคอนดักเตอร์ (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2568) การเข้ามาลงทุนของเกาหลีใต้ในอุตสาหกรรมเป้าหมายนอกจากจะเป็นโอกาสทางการค้าและการลงทุนแล้วยังมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างแรงงานและการจ้างงานของไทย โดยเฉพาะในมิติของการเพิ่มขึ้น

ของตำแหน่งงานที่ต้องใช้ทักษะระดับกลางถึงสูง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแรงงานที่มีความรู้และทักษะด้าน STEM อันเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ใน 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ขณะเดียวกัน แรงงานทักษะพื้นฐานในภาคการผลิตแบบดั้งเดิมอาจต้องเผชิญกับการลดลงของความต้องการ อันนำไปสู่ปัญหาการว่างงานชั่วคราวและการสูญเสียรายได้ในกลุ่มแรงงานดั้งเดิม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะใหม่และการปรับตัวของแรงงานไทย เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การกระจายพื้นที่การจ้างงานก็เป็นอีกมิติที่ต้องพิจารณา เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะดูดซับแรงงานจำนวนมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่รองรับการลงทุนจากเกาหลีใต้และอุตสาหกรรมเป้าหมาย ขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศอาจไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงหากไม่มีนโยบายเชื่อมโยงห่วงโซ่อุตสาหกรรมและการกระจายโอกาสการลงทุนอย่างทั่วถึง การออกแบบนโยบายเพื่อเชื่อมต่อแรงงานในภูมิภาคกับห่วงโซ่อุตสาหกรรมใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระจุกตัวของโอกาสทางเศรษฐกิจในบางพื้นที่

ดังนั้น ความเสี่ยงด้านความเหลื่อมล้ำทางค่าจ้างและโอกาสการจ้างงานจึงเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ แรงงานที่มีทักษะสูงจะได้รับค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่แรงงานทักษะต่ำอาจถูกบีบให้อยู่ในงานที่มีค่าจ้างต่ำหรือถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี หากไม่มีมาตรการคุ้มครองและการยกระดับทักษะที่เพียงพอ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมอาจขยายตัวมากขึ้น การจัดทำมาตรการเชิงนโยบายเพื่อคุ้มครองแรงงานกลุ่มเปราะบางและส่งเสริมการพัฒนาทักษะอย่างทั่วถึงจึงเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดองค์ความรู้ของผู้เชี่ยวชาญต่างชาติที่มาพร้อมกับการลงทุนของเกาหลีใต้ ควบคู่กับการพัฒนาระบบฝึกอบรมภายในประเทศ ก็จะช่วยทั้งการเสริมสร้างทักษะใหม่และความสามารถในการปรับตัวให้แก่แรงงานไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ผลกระทบต่อการสร้างงานและการปรับตัวของภาคธุรกิจไทย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่เกาหลีใต้ให้ความสนใจในการเข้ามาลงทุน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสมัยใหม่ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) รวมทั้งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2558 - 2567) มีโครงการจากเกาหลีใต้ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น 280 โครงการ มูลค่ารวม 83,091.42 ล้านบาท ซึ่งในปี 2567 โครงการลงทุนจากเกาหลีใต้ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีมูลค่าการลงทุนรวม 7,085.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.72 ของมูลค่าการลงทุนจากเกาหลีใต้ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ หมวดโลหะและวัสดุ และหมวดบริการที่มีมูลค่าสูง ตามลำดับ โดยคาดว่าโครงการลงทุนจากเกาหลีใต้ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน จะก่อให้เกิดการจ้างแรงงานไทยประมาณ 3,240 ตำแหน่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 2,170 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 66.98 ของจำนวนการจ้างแรงงานไทยในโครงการลงทุนจากเกาหลีใต้ที่ได้รับอนุมัติทั้งหมด รองลงมา คือ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ประมาณ 440 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 13.58 และโลหะและวัสดุ ประมาณ 266 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 8.21

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การลงทุนจากเกาหลีใต้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างงานและการพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ของไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC และอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และเมื่อมีกรอบความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้ ก็จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมากขึ้นและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจของไทยในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม ภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว ธุรกิจขนาดเล็กและกลาง (SMEs) แม้จะได้รับโอกาสในการเข้าถึงตลาดใหม่และเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ แต่ก็ต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญในด้านต้นทุนการดำเนินงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนทำให้มาตรฐานการผลิตและบริการต้องยกระดับให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งหมายถึงการลงทุนเพิ่มเติมในเครื่องจักร เทคโนโลยี และระบบการจัดการคุณภาพที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการดำเนินธุรกิจแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ การแข่งขันจากบริษัทขนาดใหญ่ของเกาหลีใต้ที่มีศักยภาพด้านทุนและเทคโนโลยีสูง จะกดดันให้ SMEs ไทยต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวมักมาพร้อมกับต้นทุนด้านการฝึกอบรมแรงงาน การพัฒนาทักษะใหม่ และการจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อรักษามาตรฐานการผลิต การเพิ่มขึ้นของต้นทุนเหล่านี้อาจส่งผลให้ SMEs ที่มีฐานะทางการเงินจำกัดประสบปัญหาในการแข่งขัน และบางรายอาจไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

อีกประเด็นที่สำคัญคือการปรับตัวด้านกฎระเบียบและการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการจัดการข้อมูล ซึ่งล้วนต้องใช้เงินลงทุนเพิ่มเติมในการจัดทำระบบตรวจสอบและการรับรองมาตรฐาน การที่ต้นทุนการดำเนินงานสูงขึ้นโดยไม่มีมาตรการสนับสนุนที่เพียงพอ อาจทำให้ SMEs จำนวนหนึ่งถูกจำกัดอยู่ในตลาดที่มีมูลค่าต่ำ และไม่สามารถเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจที่ความตกลง CEPA เปิดไว้ได้อย่างเต็มที่

ดังนั้น การปรับตัวของธุรกิจขนาดเล็กจึงไม่ใช่เพียงการยกระดับศักยภาพการแข่งขัน แต่ยังเป็นการบริหารจัดการต้นทุนที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจึงควรมีมาตรการสนับสนุน เช่น เงินอุดหนุนเบี้ยต่ำ สิทธิประโยชน์ทางภาษี หรือโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ SMEs สามารถปรับตัวได้โดยไม่ถูกกดดันจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจนเกินความสามารถในการแข่งขัน การจัดการเชิงนโยบายที่เหมาะสมจะช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กสามารถรักษาบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจไทย และใช้ประโยชน์จากความตกลง CEPA ได้อย่างเต็มที่

ตารางที่ 1 สรุปผลกระทบด้านต่าง ๆ

การจ้างงาน	การปรับตัวของธุรกิจ
1) เกิดตำแหน่งงานใหม่ที่ต้องใช้ทักษะระดับกลาง - สูง โดยเฉพาะด้าน STEM (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์)	1) BOI คาดว่าโครงการลงทุนจากเกาหลีใต้ในไทย จะก่อให้เกิดการจ้างแรงงานไทยประมาณ 3,240 ตำแหน่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และ โลหะและวัสดุ
2) แรงงานทักษะพื้นฐานในภาคการผลิตแบบดั้งเดิม อาจถูกลดความต้องการลง และเสี่ยงต่อการว่างงานชั่วคราวและสูญเสียรายได้	2) CEPA ช่วยขยายโอกาสการส่งออกสินค้าและบริการของไทย ยกย่องมาตรฐานและอำนวยความสะดวกให้กับภาคเอกชนเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการค้าให้กับผู้ประกอบการไทย และยังเป็นการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมสมัยใหม่

การจ้างงาน	การปรับตัวของธุรกิจ
3) การจ้างงานมีแนวโน้มกระจุกตัวในเขต EEC และ นิคมอุตสาหกรรม ทำให้ภูมิภาคอื่นอาจไม่ได้รับ ประโยชน์จากการลงทุนและการสร้างงานอย่างเท่าเทียม	3) SMEs ต้องเผชิญกับความท้าทายในด้านต้นทุน การดำเนินงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากการเปิดเสรี การการค้าและการลงทุนทำให้มาตรฐานการผลิตและ การบริการต้องยกระดับให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ส่งผลให้ต้องลงทุนเพิ่มเติมในเครื่องจักร เทคโนโลยี และ ระบบการจัดการคุณภาพที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการดำเนิน ธุรกิจแบบดั้งเดิม
4) ความเหลื่อมล้ำด้านค่าจ้างอาจเพิ่มขึ้น แรงงาน ทักษะสูงได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น ขณะที่แรงงานทักษะต่ำ เสี่ยงถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี	4) แรงกดดันจากการแข่งขันกับบริษัทใหญ่ของเกาหลีใต้ ที่มีศักยภาพสูง ส่งผลให้ไทยต้องปรับปรุงกระบวนการ ผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพ แต่การปรับตัว ดังกล่าวมาพร้อมต้นทุนที่สูงขึ้น ทั้งการฝึกอบรมแรงงาน การพัฒนาทักษะ และการจัดหาวัตถุดิบคุณภาพ ทำให้ SMEs ที่มีฐานะการเงินจำกัดเผชิญปัญหา ในการแข่งขัน และบางรายอาจไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
	5) SMEs ต้องลงทุนเพิ่มขึ้น เพื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการจัดการข้อมูล หากไม่มีมาตรการสนับสนุนที่เพียงพอ ต้นทุนที่สูงขึ้น อาจจำกัดให้บางรายอยู่ในตลาดมูลค่าต่ำ และไม่สามารถ ใช้ประโยชน์จาก CEPA ได้เต็มที่

หมายเหตุ: เรียบเรียงข้อมูลโดยกองเศรษฐกิจการแรงงาน

5. บทสรุป

สำหรับประเทศไทยการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมระหว่างไทย - เกาหลีใต้ (CEPA) ถือเป็นการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนที่สร้างทั้งโอกาสและความท้าทายต่อประเทศไทยในหลายมิติ ซึ่งหากข้อตกลง CEPA บรรลุผลสำเร็จ ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย โดยเฉพาะในมิติของภาคแรงงาน และภาคธุรกิจที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจไทย

ในด้านแรงงาน ความตกลง CEPA มีแนวโน้มที่จะสร้างตำแหน่งงานใหม่ที่ต้องใช้ทักษะสูงมากขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ไฟฟ้า และพลังงานสะอาด อย่างไรก็ตาม แรงงานทักษะพื้นฐานในภาคการผลิตแบบดั้งเดิมอาจต้องเผชิญกับการลดลง ของความต้องการ ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการว่างงานชั่วคราว การสูญเสียรายได้ และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการกระจุกตัวของโอกาสทางเศรษฐกิจในบางพื้นที่ เช่น เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC) ขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศอาจไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการลงทุนของเกาหลีใต้ ส่งผลให้การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจไม่ทั่วถึง

ในด้านภาคธุรกิจ แม้ความตกลง CEPA จะช่วยส่งเสริมการลงทุนและสร้างงานในอุตสาหกรรม สมัยใหม่ แต่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญ ทั้งในด้านต้นทุน การดำเนินงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น การยกระดับมาตรฐานการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ตลอดจนต้นทุนด้านการฝึกอบรมแรงงาน การพัฒนาทักษะใหม่ และการจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงขึ้น ความท้าทายเหล่านี้อาจทำให้ SMEs ที่มีฐานะทางการเงินจำกัดประสบปัญหาในการแข่งขัน และบางรายอาจไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ

จากบทสรุปข้างต้น จะเห็นว่าความตกลง CEPA ไทย – เกาหลีใต้ เป็นทั้งโอกาสและความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมอย่างรอบด้าน โดยภาครัฐจำเป็นต้องมีมาตรการเชิงรุก ทั้งการพัฒนาทักษะแรงงาน การสนับสนุนทางการเงินและเทคโนโลยีแก่ SMEs ตลอดจนการสร้างกลไกกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ผ่านการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้แรงงานและสถานประกอบการสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และใช้ประโยชน์จาก CEPA ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว

6. ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ผลกระทบของความตกลง CEPA ไทย - เกาหลีใต้ พบว่า ประเทศไทยมีทั้งศักยภาพและข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่ต้องบริหารจัดการ โดยเฉพาะในมิติแรงงานและภาคธุรกิจ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรมีมาตรการเชิงรุกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ดังนี้

6.1 ควรมีการยกระดับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ไปสู่การเป็น “ศูนย์นวัตกรรมทักษะแรงงานในภูมิภาค” โดยต่อยอดจากภารกิจเดิมที่เน้นการฝึกอบรมทักษะพื้นฐานและมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้ขยายบทบาทสู่การร่วมมือกับมหาวิทยาลัย สตาร์ทอัพ และบริษัทต่างชาติ เช่น เกาหลีใต้ เพื่อออกแบบหลักสูตรเฉพาะอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เช่น เซมิคอนดักเตอร์ ยานยนต์ไฟฟ้า และพลังงานสะอาด พร้อมพัฒนาทักษะเฉพาะที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุน ทำให้แรงงานไทยไม่เพียงมีทักษะพื้นฐาน แต่สามารถแข่งขันได้ในห่วงโซ่อุตสาหกรรมระดับโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ภาครัฐควรสนับสนุน SMEs ด้วยมาตรการทางการเงิน เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและสิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อช่วยให้สามารถลงทุนในเครื่องจักร เทคโนโลยี และระบบคุณภาพที่จำเป็นต่อการแข่งขันในตลาดโลก โดยไม่ถูกกดดันจากต้นทุนที่สูงเกินไป ควบคู่กับบทบาทของกระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแรงงานเฉพาะด้าน เพื่อให้แรงงานสามารถใช้งานเทคโนโลยีสมัยใหม่และรองรับการปรับตัวของ SMEs ได้จริง ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านการจ้างงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

6.3 ภาครัฐควรมีกลไกการดำเนินงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและระดับพื้นที่ เพื่อการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาค ส่งเสริมการลงทุนและการสร้างงานในพื้นที่นอกเขต EEC รวมถึงป้องกันการกระจุกตัวของโอกาสทางเศรษฐกิจ และสร้างความสมดุลในการพัฒนาประเทศ ผ่านการเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ทำหน้าที่ประสานการลงทุนและเชื่อมโยงการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ กระทรวงมหาดไทยและองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีบทบาทในการประสานงานระดับพื้นที่ สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนในภูมิภาค รวมถึงกระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดทำโครงการพัฒนาทักษะแรงงานในภูมิภาค เพื่อรองรับงานใหม่และลดความเหลื่อมล้ำด้านการจ้างงาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. (2567). ไทยจับมือเกาหลี ตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ ดึงห่วงโซ่สินค้าไฮเทค พร้อมดันสินค้าเกษตรไทย
เจาะเกาหลีเพิ่มขึ้น. <https://www.moc.go.th/th/gallery/article/detail/id/5/iid/417>
- กระทรวงพาณิชย์. (2568). รายงานข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย. <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/report01>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2568). “ไทย-เกาหลีใต้” เจรจา EPA เข้มขัน ตั้งเป้าประกาศความสำเร็จปลายปีนี้
เคาะชื่อความตกลงใหม่เป็น ‘CEPA’ ลุยขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบด้าน. <https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/22/iid/14168>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2568). ไทย - เกาหลีใต้’ เจรจา CEPA รอบ 7 เข้มขัน เร่งปิดดีลภายในปี 68.
<https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/22/iid/14265>
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2568). สรุปสถานการณ์เจรจา FTA ของไทย (ฉบับเผยแพร่). <https://www.dtn.go.th/th/content/categories/detail/id/28/cid/826/iid/14339>
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2568). ชีตความสามารถไทย 2025: แข่งขันได้แค่ไหนบนเวทีโลก?.
<https://piu.ftpi.or.th/wp-content/uploads/2025/06/IMD2025.pdf>
- สำนักข่าวอินโฟเควสท์. (2568). ไทย - เกาหลีใต้ เจรจา CEPA หนุนความร่วมมือเศรษฐกิจรอบด้าน.
<https://www.infoquest.co.th/2025/531135>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2568). รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย
ปี 2567. https://www.boi.go.th/upload/content/Report%202024%20final_6811c411288a0.pdf
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยนาท. (2568). กรมเจรจา เผยถก CEPA ไทย-เกาหลีใต้คืบ เหลืออีกแค่ 4 บท
ตั้งเป้าจบปีนี้. <https://chainat.moc.go.th/th/content/category/detail/id/112/iid/126059>
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล. (2568). ไทยจับมือเกาหลีใต้ปราบปรามอาชญากรรมไซเบอร์
พร้อมเดินหน้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจ. https://files-website.ditp.go.th/uploads/68_1_624158dd36.pdf
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ. (2568). ผลการจัดอันดับ
ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดย IMD World Competitiveness Center ประจำปี 2568.
<https://datacenter.nxpo.or.th/uploads/IMD%202025%20.pdf>
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2568). พร้อมผลักดันการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเทคโนโลยีควบคู่การลงทุน
เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมและทักษะแรงงานไทย. <https://www.thaigov.go.th/news/102401>
- ฐานเศรษฐกิจ. (2568). อัปเดต FTA ไทย - เกาหลีใต้ (CEPA) “พาณิชย์” คาดดัน GDP ไทย 1 - 2 พันล้านดอลลาร์.
<https://www.thansettakij.com/economy/trade-agriculture/644371>
- The Korea Times. (2025). Korea, Thailand to hold 7th round of economic partnership negotiations
this week . <https://www.koreatimes.co.kr/foreignaffairs/20250922/korea-thailand-to-hold-7th-round-of-economic-partnership-negotiations-this-week>

